

קטלוג פעילות חינוכית

התנועה לאיכות השלטון

2022/23

לפרטים נוספים ויצירת קשר:
gal@mqg.org.il | 054-4641055 גל דיבון

התנועה לאיכות השלטון

לשמור על כללי המשחק

החיים במדינת ישראל עשויים לספק לא מעט מורכבויות. רבות נאמר על הבעיות בחברה הישראלית, על הפילוג, האדישות, על משבר האמון במוסדות השלטון, יוקר המחיה ועוד. אנו בתנועה לאיכות השלטון מאמינות ומאמינים כי חברה אזרחית פעילה וחזקה, מסוגלת להשפיע ולשנות מציאות קיימת. זוהי הסיבה בגללה אנו רואים חשיבות רבה בהכשרת הדור הבא של אזרחיות ואזרחים בישראל לערכי איכות השלטון, אזרחות פעילה ושמירה על כללי המשחק הדמוקרטיים. אנו מאמינות ומאמינים שבעזרת כלים פרקטיים והתנסות באזרחות פעילה, ניתן ליצור אוכלוסייה אזרחית מיועצת ומעורבת, המשמעותית לחברה צודקת ובריאה יותר.

קצת עלינו

התנועה לאיכות השלטון - תנועה אזרחית, עצמאית, א-מפלגתית וללא מטרת רווח הפועלת כדי להבטיח שלטון נקי ואיכותי, כזה השומר על כללי המשחק הדמוקרטיים, על האינטרס הציבורי, הדמוקרטיה וטוהר המידות במדינת ישראל.

אז איך אנחנו עושים את זה?

3 צעדים בדרך "לאזרחות איכותית"

התנועה לאיכות השלטון דוגלת בפיתוח אזרחים ואזרחיות פעילים, המודעים למתרחש סביבם, ולא מרפים מהחיפוש אחר האמת והצדק. מתוך כך, המפגשים המוצעים הינם של הענקת ידע, פיתוח חשיבה ביקורתית, ויציאה לפעולה.

הקניית ידע - התבוננות והכרת המציאות:
הבחנה בין עובדות לדעות, מה הן מקורות הידע עליהם אנו מתבססים וניסיון לבחינה אובייקטיבית של מציאות קיימת.

מחקר - פיתוח חשיבה ביקורתית:
העמקה בעובדת, לצד שאילת שאלות, פירוק תפיסות מחשבתיות מובנות ובחינת המציאות דרך סוגי משקפיים שונים.

יציאה לפעולה - אקטיביזם:
יציאה לפעולה אקטיבית מתוך היכרות והבנה מעמיקה של המציאות, הבנה כי יש בידינו את היכולת ליצור מציאות חלופית מתוך תפיסה פרואקטיבית.

ומוזר חלילה.

כל פעולה שיוצאת אל האור, מזמנת רכישת ידע נוסף, מחקר ושוב - יציאה לפעולה

הרצאות חד-פעמיות

בדרך לשלטון איכותי הרצאת הדגל של התנועה

1 מהם כללי המשחק הדמוקרטיים? איך נלחמים בשחיתות ושומרים על האינטרס הציבורי? דרך פרשות אקטואליות ועתירות שהגשנו לבג"ץ, נלמד על העקרונות החשובים ליצירת שלטון דמוקרטי איכותי.

אקטיביזם ונלים לשנוי חברתי

2 מה מפריע לי, האם יש ביכולתי לשנות את המציאות שאני חי/ה בה, מדוע פעילות חברתית כל כך חשובה - אלו הן חלק מהשאלות שנשאל בהרצאה זו. נדבר על התפקיד שלנו כאזרחים ואזרחיות במדינה דמוקרטית (שאינו מסתכם בהצבעה בקלפי פעם בכמה שנים) לעיצוב עתידנו, על כוחה של מחאה ועוד.

חושפי שחיתות

3 "שטינקרים", "אנשי צללים", מי הם חושפי השחיתות? מדוע הם צריכים הגנה? כיצד ניתן לייצר שיח אשר מדגיש את תרומתם לשמירה על האינטרס הציבורי. מתוך מקרי בוחן נבין מהם הערכים המובילים את חושפי השחיתות, ומדוע הם בוחרים לפעול "כנגד" מקום עבודתם.

תקשורת וניו מדיה

4 מה קורה כשעולם המחאה פוגש את עידן האינסטנט? על כוחה של מחאה בעידן האינטרנטי, לצד הסכנות הטמונות ברשת. נדבר על עיצוב מסרים תקשורתיים, רשתות חברתיות, קוטביות ופייק ניוז.

דמוקרטיה במשבר

מה הן המורכבויות בשלטון דמוקרטי והאם ניתן להתמודד איתן? כיצד ניתן לקחת חלק פעיל במשחק הפוליטי בתור אזרחים? איך אפשר להשפיע על חברי הכנסת לפעול למען הציבור? נדון במושגים מרכזיים בשלטון דמוקרטי וכיצד אלו באים לידי ביטוי.

5

שחיתות בדשיות המקומיות

מינוי מקורבים, תפירת מכרזים, מנהל בלתי תקין. למה הרשויות המקומיות הינן כר פורה לשחיתות? למה על אף ההשפעה המשמעותית שלהן על חיי היום יום שלנו מתקיים חוסר עניין ציבורי סביב סוגיות אלו?

6

נלנלה פוליטית

למה כל כך יקר לגור כאן? על ריכוזיות במשק, דלתות מסתובבות, לוביזם והופעות שונות של הון שלטון. לאן הולכים כספי משלם המיסים וכיצד אלו מכרסמים ביסודות השלטון הדמוקרטי.

7

"עתדנו לנגצ"

העמקה על שימוש בכלים משפטיים ליצירת שינוי חברתי. כיצד מגישים בקשת חופש מידע, מה היא זכות העמידה והאם שימוש בבית המשפט הוא אכן שימוש לגיטימי או שמא מעיד על מעורבת יתר של מערכות המשפט בישראל ופגיעה בהכרעת הרוב?

8

משך כל הרצאה: שעה וחצי

זמן להתעורר

קורס סימטריאלי למעורבות אזרחית פעילה

סדרת מפגשים אשר יעמיקו בשאלות בוערות בדמוקרטיה הישראלית דרך סוגיות משפטיות ואזרחיות אקטואליות איתן יש להתמודד. במהלך המפגשים נקנה כלים להשפעה אזרחית וניישמם בשטח באמצעות פרויקט קבוצתי בהובלת בני ובנות הנוער תוך ליווי מקצועי מטעם עובדי ועובדות התנועה.

6-8 מפגשים בהם יעברו בני ובנות הנוער תהליך למידה הכולל פירוק סוגיות מורכבות במציאות הפוליטית העכשווית, על מנת לגלות מה הן יכולותינו האזרחיות ליצירת פעילות אקטיביסטית משנת מציאות.

תהליך הלמידה יותאם ויבנה במשותף (tailor-made) עם הצוות החינוכי והקבוצה המשתתפת, מתוך למידה וחשיבה על סוגיות רלוונטיות משמעותיות המשפיעות על חיי היום יום של המשתתפים והמשתתפות בקבוצה, ויועבר בשיתוף פעולה עם הצוות החינוכי.

מטרות הקורס:

הטמעת חשיבותה של אזרחות פעילה ומודעת ✓

מתן מוטיבציה וכלים למעורבות חברתית ✓

היכרות עם סוגיות אקטואליות בוערות ✓

העמקה במושגי אזרחות ומשפט ✓

פיתוח חשיבה ביקורתית, סקרנות ויכולת ✓

שאלת שאלות

היכרות עם גוף חברה אזרחית, כיצד הוא פועל ✓

ומהי חשיבותו לשמירה על הדמוקרטיה

אנו מאמינים כי למידה מתוך תהליך מתמשך והבאת תוצרים יכולה לחולל שינוי מהותי באוכלוסייה הרחבה, מתוך תפיסת תפקידם של בני ובנות הנוער כדור ההמשך לפעילות ציבורית אזרחית בארץ. יחד איתן ואיתם ובשיתוף ולווי של הצוות החינוכי נעבור תהליך מתמשך על מנת ליצור עתיד טוב יותר.

מותאם למכינות ובתי ספר

ימי עיון

1 בדלתיים פתוחות

סיור בין כתלי בית המשפט העליון אשר יעסוק במבנה ובהיסטוריית מערכת המשפט הישראלית, וכן באדריכלות הבניין המיוחד שבו הוא שוכן. לאחר הסיוה, נקיים הרצאה אשר תעמיק בסוגיות בוערות בחברה הישראלית בהן עוסקת התנועה לאיכות השלטון, ומגיעות לדיון בבג"צ.

משך הסיור: כ-4 שעות

מתקיים בירושלים

2 מאחורי הקלעים של בית המחוקקים

סיור בכנסת ישראל מזווית אחרת. בביקור נלמד על מבנה הכנסת, תפקידיה השונים, ונראה כיצד עובדים הדברים מבפנים. לאחר הסיוה, נקיים הרצאה שתעסוק ביחסים המורכבים בין רשויות השלטון בישראל. נלמד על החשיבות של אזרחיות ואזרחים פעילים/ות במדינה דמוקרטית, ומהם הכלים שיש בידינו כדי להשפיע ולשנות.

משך הסיור: כ-3 שעות

מתקיים בירושלים

3 "זמן להתעורר"

העמקה בשאלות מרכזיות ואקטואליות בפוליטיקה הישראלית, בחינת הכשלים המבניים במערכת הדמוקרטית, היכרות עם כוחה של קבוצת אינטרס והקניית כלים פרקטיים לאקטיביזם אזרחי בקרב בני ובנות נוער על בסיס בחינת ערכים ומוטיבציה אישית.

משך יום העיון: כ-7 שעות

4 איפה הנספ?

היכרות המבנה הכלכלי בדמוקרטיה הישראלית, כיצד פועלים שומרי הסף אשר אמונים על כספי משלם המיסים, מה היא רכוזיות ולמה אין מספיק תחרות במשק. הכרה רחבה של תכנים כלכליים מתוך מקרי בוחן ולמידה משותפת.

משך יום העיון: כ-5 שעות

סמינר חינוך לאקטיביזם

כיצד לעורר בקרב בני ובנות הנוער מוטיבציה למעורבות אזרחית? במסגרת סמינר חינוך לאקטיביזם של התנועה לאיכות השלטון, נחקור את מקומם של אנשי ונשות החינוך והשפעתם על בני ובנות הנוער בימינו. נבחן כיצד לקיים שיח פוליטי בונה ומכיל בכיתה, האם ניתן לעורר סקרנות בנושאים אזרחיים בקרב בני ובנות נוער, ננסה להבין כיצד אלו משפיעים עלינו בחיי היום יום, ונכיר כלים פרקטיים ליצירת מעורבות אזרחית מתוך שיח ודיאלוג משותף. סמינר זה שם דגש על מקומו של המחנך בחברה והם יש ביכולתי להוביל שנוי מתוך תפיסות חינוכיות.

סדנה 1: הנל פוליטי

הרתיעה מגיבוש זהות פוליטית נובעת מחוסר ההבחנה בינה לבין זהות מפלגתית. דווקא הבנת הקשר בין היחיד לחברה, בירור ערכינו והעמקה בדעותינו חיוניים לחיים הציבוריים במדינת ישראל. איך לדבר שיח פוליטי עם החניכות/ים ולמה זה בכלל חשוב. על מקומו של המדריך/ה בחינוך לערכים.

סדנה 2: מי מרויח מה"בורות" שלנו?

מדוע מחובתנו לא לקחת את הנעשה סביבנו כמובן מאליו, אלא להסתכל על המציאות בצורה מפוכחת. נעמיק בחשיבותם/ן של אזרחים ואזרחיות מיוזעים לחברה דמוקרטית ובריאה, ונבחן את הערך שבעידוד החניכים/ות לשאילת שאלות וחשיבה ביקורתית.

סדנה 3: כלים לשינוי חברתי

מדוע לעיתים פעולותיהם של נבחרים הציבור לא מיטיבות איתנו האזרחים? מה משפיע על מקבלי ההחלטות? דרך מקרי בוחן מפעילות התנועה לאיכות השלטון, נעמיק ונלמד על הדרכים שלנו לשנות את המציאות ולפעול עבור האינטרס הציבורי.

"לעולם אל תטילו ספק בכך שקבוצה קטנה של אזרחים מודאגים ואיכפתיים יכולה לשנות עולם; זה הדבר היחיד שאי פעם הביא לשינוי"

מרגרט מיד

התנועה לאיכות השלטון

לפרטים נוספים ויצירת קשר:
גל דיבון | 054-4641055 | gal@mqg.org.il

